

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vezeti föl

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ausztria németjei.

Pécs, 1899. május 23.

Az osztrák német pártok közös konferenciája pünkösdre meglepte a világot a közös ellenzéki programmal, melyben benne foglaltnak az osztrák-németek nemzeti politikai követeléseit s a melynek főadata lenne Ausztriában tisztázni a helyzetet s ezzel előkészíteni az utat a rendes parlamenti és nemzetiségi viszonyok megteremtésére.

Most hát tudják már Ausztria többi népei, tudjuk mi is, mik azok a követelések, a melyeknek teljesítése fejében az osztrák-németek kegyeskednének a parlamenti alkotmányosság rendes folyamán az utat engedni s velünk a gazdasági kiegyezést a törvény által előirt módon megkötni. De hogy ezeknek a követeléseknek a megállapítása Ausztria züllött viszonyainak gyógyítására valami üdvös hatással lehetne, azt bátorodunk kétségbe vonni, mert azok a követelések olyan természetűek, a melyek egyenesen kihívják az osztrák többséget képező szláv nemzetek ellentállását, a Magyarországgal való viszonyt pedig nem hogy konszolidálni, de elmérgesíteni alkalmassak.

A németiség Ausztriában csak akkor tesz le a többi nemzetiségek ellenében folytatott harcáról, ha ezek teljesen meghódolnak előtte, elismerik uralmát az egész

birodalomban. Hogy pedig ezek erre hajlandók nem lesznek, az szinte kétségtelen, mert Ausztriában az elenyésző kisebbségben levő németiség hegemoniája csak abszolút uralom mellett képzelhető, hisz a népképviselői alkotmány alapelve szerint a lakosság többségének akarata lehet csak az uralkodó, az pedig elképzelhetetlen, hogy a többség szabad akaratból, önként alávesse magát a kisebbség uralmának.

Ugyanezért alapjában elhibázták a dolgot a hatvanhetes kiegyezés létesítői, a mikor az új államszervezetet Ausztriában a németiség uralmára alapították s e mellett elengedhetetlen feltételül kikötötték a teljes alkotmányosságot. Tudniok kellett volna, hogy teljes alkotmányosság mellett a kisebbségben levő németek uralma képtelenség, amely csak mesterségesen, az alkotmányosság meghamisításával tartható fenn.

Ezért képtelenség a meghamisítatlan dualizmus egy egységes államszervezet s csupán az uralkodó személye által összetartott, de különben laza összefüggésű, ellentétes nemzeti aspirációkkal telített népegyülék között s meghamisítása a tiszta perszonál uniónak, amely a pragmatika szankció alapján csak az uralkodó személyének közösségét és a védelem kölcsönöségét, de nem közösségét, igényli.

Mert mi a következése a németiség hegemoniájára alapított dualizmusnak? Az, hogy ellenségeinkké teszi Ausztria összes

szláv népeit, akik bennünk látják legfőbb akadályát természetes és — tegyük hozzá — történelmi jogra alapított nemzeti törekvéseiknek. Pedig a szláv gyűlölködésnekünk, kiknek szintén vannak szláv elemeink, semmi szükségünk nincsen.

De hát talán megnyertük vele a németiség érdekközösségét s ezen alapuló támogatását? Nos hát a következés megmutatta, hogy ezt mennyire nyertük meg. Eltekintve a Lueger által tolmácsolt általános német hangulattól, a most kiadott német nemzeti program is bizonyítja, hogy Magyarországnak s a mi külön államiságunknak Ausztriában nincsen a németiségnél veszedelmesebb ellensége. Mert úgy okoskodnak a kedves sógorok, hogy ha a kettős államszervezet azon nyugszik, hogy az ő uralmuk Ausztriában mesterséges módon is fönntartassék, akkor ezt az uralmukat ugyanígy ki lehet terjeszteni Magyarországra, vagy a mint ők nevezni szeretik: „a birodalomnak Lajthán-túli felére” is.

Mert az osztrák-németiség politikai eszményképe az egységes összbirodalom német főhatalommal, ezért képezi programjuknak egyik főpontját a „közös” hadseregben a német hadseregnyelv jobb és céltudatosabb ápolása; ezért óhajtják nemcsak a közjogi, de a gazdasági közösségre nézve az állandó állapot létesítését és erre a célra valamelyes szervezet létesítését.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az apja vére.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

I.

Azt mondták rá, hogy rossz a vére, akár csak az apjáé, kiről tudvalevő dolog, hogy a vármegye börtönében halt meg, mert embert ölt . . .

Hát ennek az embernek volt a lánya Pásztor Verona. Az apját nem ismerte, mert még nagyon csöppnyi teremtés volt, mikor az már meghalt. Azután már csak özvegy édes anyja nevelgette úgy, a hogy éppen a szegénységből kitellett.

Lassan aztán felcsöpörödött a kis Veronika s lett belőle olyan viruló hajadon, hogy megbámulhatta akárki. De hát szegény leány volt, meg aztán komisz ember leánya, hát nem igen törődött vele senki.

A leány nem tudta még ekkor apja történetét. Az édes anyja csak annyit mondott neki, hogy meghalt már régen. Veronika hát nem tehetett mást, miut imádkozott az édes apjáért, kit nem is ismert soha. De hát apja volt és ő úgy gondolta egyszerű paraszti eszével, hogy megérdemli az édes apja azt a jámbor fohászt, a mit ő küld érte az Uristenhez.

Mert azt meg kell hagyni, hogy nagyon

jóra való leány volt ez a Pásztor leány. És mégsem akadt senki a falujában, ki a szolgálatába fogadta volna. Hiába ment egyik módos háztól a másikig, mindenütt csak azt mondták neki, hogy nincs reá szükségük. Sokszor tért haza sirva az édes anyjához.

— Édes anyám lelkem, nem tudom, mi kivetni való van rajtam, hogy nem kellek sehova. Pedig olyan szívesen dolgoznám, csak fölfogadnának.

Az édes anyja nem szólhatott rá semmit. Csak biztatta leányát, hogy majd jóra fordul minden.

Ugy is lett.

Egyik vasárnap multság volt a korcsmában. Táncoolt a falubéli fiatalság. Pásztor Veronát is odavitte fiatalos vére a korcsma udvarára. Fiatal volt, hát azt gondolta, hogy neki is van jussa a jó kedvhez. Sokáig állt ott, de nem akadt senki, ki táncra vitte volna.

Szegény leányt elfogta valami nagy szomorúság. Ugy fájt neki, hogy ő nem kell senkinek sem. Talán észre se vette, amint lassan megeredt a könye s végigfolyt szép barna, piros arcán.

Látta, hogy neki már semmi keresni valója a mulatozók között. Lassan, nagy szomoruan kifelé indult a korcsma udvaráról.

Csak akkor állt meg, mikor Bajcsi gazda, a bíró megszólította.

A derék, becsületes gazda figyelemmel kísérte a leányt. Észrevette tán, hogy micsoda

keserves hullámozás ment végbe a lelkében. Megsajnálta s utána ment.

— Édes Veronika hugám, hát téged mi lelt, hogy így nekikeseredtél?

Ritkán hallott a leány ilyen szíves szót. Jól esett meggyötört, megkínzott lelkének, hogy éppen a bíró gazda áll vele szóba. Sok volt a keserűség lelkében s szinte áhítozva leste, hogy valaki előtt kiönthesse szíve szomorúságát.

— Azt kérde, bíró uram, hogy nekem mi bajom van? Hát csak nézzen oda a mulatozók közé. Milyen rózsás a kedvük. Mindenkinek megvan a maga párja, a kivel kedve szerint kimulathatja magát. Csak nekem nem akad egy is, ki táncra kérne, de még egy jó szót se adnak. Pedig látja édes bíró uram, én senkit se bántottam; fiatal is vagyok még ahhoz, hogy valakinek, talán egy egész falunak szegényére lennék. És mégis úgy bánnak velem, mint ha embert öltem volna.

— Szegény leány, — gondolta magában a bíró — nem a te hibád. Az apád bitang-sága fordította el tőled az embereket.

Aztán jó szívvvel, barátságosan szólt a leányhoz:

— Soh'se add magad annyira a keserűségnek, édes hugám. Vannak ám még jó lelkű emberek, a kik nem engedik elveszni az ilyen jóra való teremtést.

— Vannak, vannak, — mondta rá a leány — csak hogy én nem kellek nekik. Már mindenhova ajánkoztam cselédnek . . .

Nos hát a német hadseregnyelv jobb és céltudatosabb ápolása alatt mi értendő más, mint a németiség uralmának kiterjesztése Magyarországra is? Közös, tehát nemcsak osztrák intézményben követelik az uralmat, amely tényleg ugyanis érvényesül már a mi rovásunkra, de követelik azt még nagyobb kizárólagossággal, ami alatt valószínűleg azt értik, hogy a magyar nyelv a katonai nevelő intézetekben s a tartalékos tiszt vizsgálatoknál elveszítse eddigi túrt helyzetét s teljesen kiszűrtessék ki.

A közösség állandósítása is kell nekik, követelik hát önálló rendelkezési jogunknak még a törvénykönyvünkben való kitörlését is s erre a célra valamelyes szervezetet akarnak létesíteni, ami alatt valószínűleg valami központi parlamentet értenek, amint az egy valószínűleg összbirodalomnak dukál.

De azért teljesen beolvasztani minket mégsem akarnak, hanem nagy szerényen megelégednek vele, hogy „egyenlő jogokkal egyenlő kötelességek álljanak szemben”. Nem új követelése ez az osztrák-németeknek, a miben különben megegyeznek Ausztria összes népeivel, hogy mivel a dualizmus Magyarországnak a papiroson egyenlő jogokat biztosít Ausztriával, fizessük mi a közös költségekhez a felét, legyen a kvótánk állandóan 50%.

Nos hát ilyen az osztrák-német jogfölfogás: diplomaciánk, hadseregünk legyen sült német; ezek szükségleteit szállítsa kizárólagosan Ausztria; de azért a tisztán osztrák zsebekbe folyó közös költségeknek a felét szolgáltatassuk mi, mert a törvényben kivittuk magunknak azt a mézes madzagot, hogy a német diplomacia, a német hadsereg csakúgy a mienk, mint az osztrákoké.

Ez az osztrák-német nemzeti program: a németiség uralma Ausztriában és az összes közös ügyekben, a melyeknek köre kitérítessék és változhatlanul állandósíttassék, de az összes közös költségek a dualizmus

papiros jogainak megfelelőleg feleztessenek meg a két „államfél” között.

Szerencsének kell még jelezniük, hogy ez a program magában Ausztriában fog első sorban csufos kudarcot vallani, mert nemzeti létérdekükben sérti az ottani népek többségét, a minnek az lenne a következtése, hogy ha ezt a programot Ausztriára oktroyálni akarnák, a többséget kergetnék bele a legkétségbeesettebb ellentétállásba s ezzel a zürzavar, a fölfordulás még nagyobb lenne, mint a milyent a német kisebbség földidézni képes lett volna.

Mindez pedig előbb-utóbb meg fogja szülni azt a parancsoló szükségletet, hogy áttérjünk a tiszta perszonális uniónak egyedül helyes és természetes alapjára, mert csak ez képes végleg kipusztítani az összes zavarok kutforrását: a német hegemonián alapuló összbirodalmi hóbortot.

H i r e k.

Pécs, 1899. május 23.

Pünkösdi utóhangok.

Kettősünnep, minden valamire való nagyobb égháboru nélkül, ez bizony ritkaságszámba megy. Hát ilyen volt az idén a pünkösdi. Pünkösdi vasárnapján délelőtt ugyan néha-néha borongós lett az égbolt, de azért eső nem esett s délutánra a legszebb derült ég mosolygott le az ünneplő emberiségre. Pünkösdi hétfőjén pedig délután kezdett borongani; csepergett is az eső, de hát ebből se lett nagyobb baj, sőt a kevéske esőcsepp még a pünkösdi kirándulóknak is jól eshetett.

És így mult el pünkösdi két napja; szép idő mellett a szép ünnephez méltóan.

Mert szép ünnep a pünkösdi. A biblia szent emléket fűz ehhez a naphoz. Az apostolok busongnak mesterük után. Bénult, kábult, levert, tehetetlen valamennyi. Ott szomorkodnak a házhan. És várják, várják az ígért csodát. Mikor zendül az ég, megnyílik a ház boltzatja. Emberi szem nem látta mennyei fény ragyogja be a ház falait, az apostolok arcát. és zöngés támad, melytől édesen megzsibban a szív. Az apostolok térdreborulnak. Az ő

nagyot. Megértették, hogy mit akar a jóra való bíró. Megmutatta a falunak, hogy ez a leány nagyon jóra való, tisztességes teremtés, ha az apja börtönben halt is meg.

A jó példa fogott. Most már nem kellett szégyenkeznie a leánynak. Volt már, a ki őt is táncra kérje. Egyik legény a másik után adta kézre a szemrevaló, szép leányt.

De a ki legjobban törte magát utána, az Zápor Andris volt, a bíró gyámja. Ő táncolt legelőbbet Veronával. A leány azt is megsugta neki, hogy másnapról fogva a bíró gazda cselédje lesz.

— Annál jobb, galambom, — mondta rá a bíró gyámja — legalább egy kenyéren leszünk. Aztán ki tudja, mi minden történik még velünk?

És a legény szorosabban ölelte magához a leányt s úgy nézett annak a csillogó, fekete szemébe.

A leány is mintha szűkebbnek érezte volna pruszlikját erre a szóra. Valami édes boldogságot érzett a lelkében arra a gondolatra, hogy ezután mindennap együtt lehet Zápor Andrissal.

Otthon aztán nagy örömmel mondta el édes anyjának a sok jó hirt s dalolva kezdte a tulipános ládába pakkolni, a mi kevés cókókja volt.

Az édes anyja, az a fehérhaju, jószágos arcú öreg asszony meg könyezve nézte a leányát.

szemükben is kigyulad az ihletes, szent, isteni szikra és nyelvük csodás zöngést nyert, hódító, lelkesítő varázst, mert a menyeknek országából ekkor következett el a várva várt csoda: midőn a tüzes, a zengő lángnyelvek az apostolok fejére alászállottak. És újraéledt valamennyi. Mert megszállotta lelküket a szentlélek, mely vezérelte a mestert, Jézus Krisztust és mely e naptól vezére lön a tanítványoknak is.

Ezek aztán elmenének az ígét hirdetni. És terjeszték a hitet, a szeretet vallását mindenütt lángszavakkal, rajongó tüsszel, hogy aláomlottak a porba a pogányok büszke kőtemplomai és megtört a földön az ördög kísértő hatalma. Piros pünkösdi az idén a legszebb és a legkedvesebb hónapba, május hónapba esett. Most fakadoznak a legüdebben, a legmézesebben a virágok és a pünkösdi rózsafán is nyilogatnak, pirosnak már a kis illatos bimbók.

Nálunk pünkösdi ünnepét az idén a bér-málás tette emlékeztetéssé. Több, mint nyolcszáz bér-málándónak osztotta ki vasárnap *Hetyey* Samuel megyéspüspök a bér-málás szentségét s a székesegyházban nyolcszáz fiatal hívőlelek nyerte el a Szentlélek ünnepén a hitben való erősség szentséges malasztját.

Pünkösdi vasárnap katonáink a régi dicsőség emléket ünnepelték. Ekkor volt az *as-perni csata* évfordulója, melyben 1806. május 21-én a 44-ik gyalogezred is résztvett. *Magenheim* József, belvárosi plébános celebrálta pünkösdi vasárnapján a fényes katonai misét, melyet az ütközetben elesett hős bajtársak lelkiüdvéért mondatott az ezred.

Pünkösdkor van a nagy *mária-gyüdi bucsu* is. Az idén is telve volt megyénk e kies fekvésű kegyhelye zarándokokkal, kiknek tarka csapatai mikor átvonultak a városon, mindenki megnézte őket. Olyan jóleső érzéssel, a mit érez a városi ember, a modern élet embere, mikor a falu népét, a falu egyszerűségét, igénytelen boldogságát van alkalma látni.

Pünkösdkor, ezelőtt ötven évvel, vér áztatta *Buda várának* falait. Hogy Buda várát elfoglalták a honvédek az osztrákoktól, most volt annak ötven éve.

1849. május 21-én hajnalban, annyi sikertelen támadás, oly sok derék magyar honvéd hősi halála, s a magyar főhaderő hosszú háromhetes vesztéglése után végre ismét magyar zászló lengett Budavárán. A diadalról diadalra vezetett magyar fegyverek győzelmes

Örömeiben sirt-e, vagy talán valami szomorú, gyötrelmes sejtelem kinezta-e, — ki tudná azt megmondani?

A leány meg csak dalolt tovább igaz örömeiben.

II.

Bajcsi uram meg a felesége ott ültek a belső szobában. A bíró tenyerére hajtja fejét s meglátszik rajta, hogy nagyon kemény diót akar feltörni. Sokáig hallgattak. Végre is Bajcsi felkapta fejét, öklével odaütött az asztalra, mintha csak a bírói pecsétet adná valamire.

— Eb a ki bánja — szólta a bíró — Andris keresve sem találhatna magának Veronánál szebbet, jobbat. Igaz, hogy szegény leány, de van két munkás keze. Aztán meg a gyerek elég módos arra, hogy azt vegye el, a kit szeret!

— Igaz édes uram — szólta a bíróné asszony — szép pár lenne belőlük. De gondolja csak kelmed, mi lesz akkor, ha a fiatalok megtudják, micsoda istencsapása történt az apjukkal. Igaz, hogy egyikük sem tudja, hogy, mint halt el az apjuk. De megtudhatják.

— De nem fogják megtudni — mondta a bíró határozott hangon. Talán maga az Uristen akarta úgy, hogy épen ez a két gyerek legyen egymásé, a kiknek az apjuk olyan nagy, vad haragot tartott egymással.

— Jó, jó, apjukom, de mit szól majd a . . .

— Csak épen hozzám nem, — vágott közbe a bíró.

— Mert tudtam, hogy bíró uramnak elég a cselédje.

— Ahol annyi van, ott elfér még egy munkás kéz. Azért hát csak gyere hozzám. Jó dolgod lesz nálam, ha rászolgálász.

A leány alig tudott szóhoz jutni a nagy örömtől.

— Áldja meg az Isten bíró uramat! — csak ennyit mondott s menni akart.

— Hát aztán hova sietsz annyira, édes szógám?

— Hova, hát haza! Csak nem szégyenkedem magam ott a többi között.

— Megállj csak Verona, — szólította vissza a leányt a bíró.

— Hallom, bíró uram!

Bajcsi egy ideig gondolkodott, aztán mosolyogva szólta a leányhoz:

— Gyere be a korcsmába!

Határozott, szinte parancsoló hangon mondta ezt a bíró. A leány nem ellenkezett. Szó nélkül ment a bíró után, ámbár sejtelve sem volt, mit akarnak vele.

A bíró meg egyenesen a táncolóknak tartott. Nem szólt semmit, csak mikor odaért a táncoló párokhoz, derékon ölelte Veronát s táncra vitte.

A falubéli fiatalság bámulva látta, hogy a még javakorbéli bíró épen a Pásztor Veronával táncol. Különösen a legénynépség nézett

tavaszi hadjáratának méltó befejezése volt ez a fegyvertény, mely az ország fővárosát ismét a nemzeti kormány hatalmába juttatta s a melynek ugyanezért az erkölcsi jelentősége kiszámíthatatlan volt úgy a hazában, mint külföldön. A titáni harc koronája volt ez a győzelmes ostrom; elmaradhatatlan, szükségszerű következménye a viszonyoknak s a nemzeti dicsőség örökké ragyogó emléke is marad, bármily stratégiai hibának bizonyult is utóbb. A hősök, kik ezt a győzelmet kivívták, hőhírjükhöz fojtogató kezétől szabadították meg az ország fővárosának lakosságát; a névtelen félistenek, kik életüket áldozták a diadalért, a legszentebb ügyért vérzették el, a miért hazafinak valaha halmia adatott. Emlékük szent és dicső marad örökké és mindenkor kegyelettel és hálaival fog nekik adózni a főváros és az egész haza lakossága. Május 21-ének évfordulója nemsokára nemzeti ünneppé válik, melyet megülnék nemcsak a fővárosban, de a haza minden pontján, a honnan csak egyetlenegy honfi is részt vett-e nagy nap küzdelmében és dicsőségében.

Es végül pünkösdi vasárnapján nagy ünnepet ülték Bécsben is. Leleplezték *Albrecht főherceg* szobrát, mely szorosán a hadsereg ünnepe volt s épen ezért fényben, ragyogásban a mily kiváló, reglamás etikettben ép oly feltűnő vala. S ma már Bécs egy szoborral gazdagabb, mely szobor *Károly Lajos*, az asperni győző fiának, a custozzai hősnak a szobra. Nekünk elég róla ennyit tudni!

Napirend 1899. május 24-én.

Naptár: szerda, május 24. — Róm. kath.: Eszter. — Prot.: Vince. — Görög-kel.: (május 12) Epifán. — Zsidó: Sivan 15. — Nap két 4 óra 17 perckor; nyugszik 7 óra 38 perckor. — Hold két 7 óra 41 perckor este; nyugszik 3 óra 34 perckor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: Helyenkint csapadék, enyhe.

Pécsi Dalárda műkedvelői előadása a színházban este 8 órakor. Szinre kerül a: *„Kaldus Aják”*, nagy operett 3 felvonásban.

— **(Személyi hír.)** Báró *Fejérváry Imre* főispán ma reggel nyolc órakor Budapestre utazott.

— **(Katonai érdemérem a custozzai csata résztvevőinek.)** A király a következő legfelső parancsot adta ki *Albrecht főherceg* szobrának leleplezése alkalmából: „Megengedem, hogy mindazon tiszték, kik az 1866. évi hadjáratban bátor ténykedésükért

néhai nagybátyám *Albrecht főherceg* és tábornagy úr részéről hadparancsokban dicséret elismerést nyertek, a vonatkozó alapszabályok 4 a) pontja értelmében, a katonai érdeméremmel felruháztassanak. Kelt Bécsben, 1899. évi május hó 21-én *Ferenc József*, s. k. A custozzai csatában a 44-ik gyalogezred is részt vett s így az ezred még életben levő katonái szintén megkapják a katonai érdemrendet.

— **(A pécsi kereskedelmi- és iparkamara)** tolyó hó 25-én (csütörtök) délután 3 órakor a kamara saját házában (Percel és Kisfaludy-utca sarkán) rendes közülést tart. A napirend tárgyai: A.) Elnöki előterjesztések. B.) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. C.) Tárgyalási ügyek. 1. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a kamara múlt évi zárszámadása tárgyában. 2. Ugyanannak leirata *Berzence* és *Viszló* községek helypénzdijszabályzatának véleményezése iránt. 3. Ugyanannak leirata *Duna-Szekcső* község vásárterének áthelyezése ügyében. 4. Pécs szab. kir. város tanácsának átirata egy selyemszövő gyárnak Pécsen való létesítése ügyében érkezett ajánlat véleményezése iránt. 5. Az 1898. szegedi országos kereskedelmi congressus intéző bizottságának beadványa a *Dunának Baja-Báttaszéknél* leendő áthidalása ügyében. 6. A soproni társkamara átirata az idegen nyelven bejegyzett keresk. cégek magyar nyelven leendő bejegyzése ügyében. 7. Ugyanannak átirata az üzleti megrendelések ügyében. 8. Ugyanannak átirata a vásárlatogatósi jog szabályozása tárgyában. 9. A nagyváradi társkamara meghívója a f. é. augusztus 2-ik felében Nagyváradon tartandó V. országos kamarai értekezletre. 10. Az aradi és kolozsvári társkamarának átirata az állami italmérsi jövedékről szóló törvényjavaslat 5. §-ának módosítása iránt. 11. Az aradi társkamara átirata a hazai borkereskedelem iránt megengedett bizalom helyreállítása ügyében. 12. A pécsi ipartestület beadványa egy cipészipari tanfolyamnak Pécsen leendő létesítése iránt. 13. Az elnökség javaslata a vásártartás körül újabb tapasztalható vizátságok megszüntetése ügyében.

— **(Esküvő.)** *Schlanger Mór*ic, a *„Kereskedő Ifjak Országos Egyesületé”*-nek titkára Budapestről vasárnap tartotta esküvőjét *Schiller Flóra*val, *Schiller Jakab* leányával, a pécsi izr. templomban. Az új párhoz *Perls Ármin* dr. főrabbi intézett szép alkalmi beszédet.

— Aztán mi mondani valója volna né-némasszonynak?

— Sok, nagyon sok. Nem is mondhatom el itt a pitvarban. Hanem ha van egy kis ráérő idő, kerülj belébe.

A leány el nem tudta gondolni, mit akarhat vele ez az asszony, de azért csak bement utána a szobába.

Csapóné meg betette maga után az ajtót, még a zárt is ráfordította.

— Ejnye, de bezárkózik né-némasszony! Csak nem akar meggyóntatni?

— Pedig olyas valami szándékom volna. Úlj le csak *Verona* s aztán hallgass rám.

— Hallgatom asszonynénem, csak mondja — szolt a leány most már kissé remegve, félve attól, a mit hallani fog.

Csapóné meg odaült közel a leányhoz s úgy beszélt hozzá:

— Mondd csak *Verona*, igazán a *Zápor Andris* felesége akarsz lenni?

— Ha az Isten is úgy akarja, édes né-némasszony, hát miért ne?

— Pedig nem fogsz az lenni — szolt Csapóné, kit egyszerre előntött a méreg, meg az irigység.

— Aztán mért nem? — kérdezte a leány némi büszkeséggel?

— Hát azért, mert én nem engedem. Érted?!

— Csakhogy én nem kérem ám ki né-némasszony engedelmét.

— **(Lelkészi jubileum.)** Öcsény tolnamegyei községben megható ünnepélyllyel ülték meg a község derék ev. ref. lelkészének, *Dömök Péter*nek 25 éves esperesi jubileumát. Az ünnepeltnek az előjáróság és a presbiterium egy ezüst serleget s egy aranykötésű bibliát nyújtott át; továbbá az arcképét is lefestette a tanácsterem részére. Az egész község apraja-nagyja ünnepelt e napon a szeretett lelkészszel s a vidékről is, különösen *Szegzárd*ról sokan üdvözölték a jubilanst, köztük *Boda Vilmos* országgyűlési képviselő is, aki megható beszédet mondott a százteritékű lakomán.

— **(Tornászok országos versenye.)** Pünkösdi vasárnapján országos torna-verseny volt *Pozsonyban*, melynek vendége volt *Berzeviczy Albert*, az országos tornászövetség elnöke is. A versenyeken a pécsi *Torna-Egyesület* is részt vett s tagjai közül *Kohn Ármin* és *Odry Zoltán* tüntek ki.

— **(A vidéki hírlapírók országos szövetsége)** pünkösdi vasárnapján tartotta ez évi közgyűlését *Fiumében*. A közgyűlésre érkező mintegy 30 vidéki hírlapíró a pályaudvarban a *fiumei tisztviselő-egylet* fogadta, élén gróf *Wickenburg István* alelnökkel. A közgyűlést a városháza dísztermében tartották meg; a nyugdíj-intézet tervét tárgyalták, mert a szövetség vagyona már két évi fönnállása után is meghaladja a 30.000 forintot s a szövetség jövő évi bevétele előreláthatólag 10.000 forint lesz. A közgyűlés után a hírlapírók megtekintették a *fiumei iparkiallást*, délután pedig a magyar-horvát tengerhajózás *„Liburnia”* nevű gőzösén kirándultak *Cirkvenicába*, ahol gróf *Szapáry László* kormányzóknak a vendégei voltak.

— **(Hamis tizforintos.)** Az utóbbi időben gyakrabban előfordult, hogy a postán pénzküldemények között hamis tizforintosokat találtak, melyeket lefoglalva, illetékes helyre beszállítottak. A napokban ismét találtak egy *Vaiszló*ról érkezett pénzcsomóban hamis tizforintos bankót, melyet *Szentgyörgyi Béla*, a pécsi m. kir. postahivatal pénztárnoka fedezett fel kétszáz darab tizforintos bankó között. A hamisítvány oly meglepően hű, hogy valóban gyakorlott szemnek kell lenni, mely a hamisítást megállapítani képes. A pénztárnok lefoglalva a tizforintost, az esetről jelentést tett felettes hatóságának.

— **(A cikói postakocsis.)** Tegnap délután a *Ferenciek-utcáján* vad vágatással

— Ha kéred, ha nem, fogadom, hogy nem lesz *Zápor Andris* felesége. Hallgass csak! Tudod-e, mi volt a te apád, hol halt meg, mit csinált?

A leány nem tudott szólni. Egyszerre megkapta valami borzasztó sejtalem. Úgy félt attól, a mit ez az asszony mondani fog. Az meg beszélt tovább gyilkos, gyűlöletes őszinteséggel.

— Hát ugy-e nem tudod? No majd megmondóm. Gyilkos zsvány volt az apád, ki megölte a *Zápor András* édes apját. Ezért aztán befogták s ott halt meg a vármegye tömlőcében.

Ezt talán már nem is hallotta az a szegény leány. Elfehéredett s úgy bámult maga elé. Csak nagy sokára jutott szóhoz, de ekkor is olyan fáradt, tompa hangon beszélt.

— Igaz ez, né-némasszony?

— Úgy éljek, hogy igaz. Ha nem hiszed, kérdezd meg a bírót, vagy anyádat, vagy akárkit a faluban. Hát a felesége akarsz lenni *Andrisnak*? — kérdezte ördögi gúnnyal az asszony.

A leány felállt. Egész testében remegett a belső indulattól. Valami nagyon keserű, lemondó hangon szolt az asszonyhoz:

— Nem akarok, Csapóné. De hadd menjek. Kendet meg úgy áldja meg az Isten, a mint megvert engem.

Aztán elment a leány. Egyenesen az anyjához sietett.

— Hadd el asszony. Senkinek semmi szava, ha én beszélek. A fiatalokból egy pár lesz, ha az Isten is úgy akarja. Punktum!

A bíróné tudta már, mit jelent az a punktum. Nem is ellenkezett, csak úgy magában emésztődött. De hát az nem használt semmit. *Andris* meg *Verona* mátkapár lett.

És a falu népe nem is igen csodálkozott ezen. Amióta a bíró vette pártfogásába a *Pásztor* leányt, azóta megbocsátották neki az apja bűnét.

Csak *Csapóék* nem látták jó szemmel a dolgot. Különösen *Csapóné* ette a méreg, mikor megtudta, hogy a gazdag *Zápor* gyerek gyűrűt cserélt azzal a gyilkos leányával.

Csapóné asszony ugyanis úgy számított, hogy az *Andris* gyerek nagyon oda illenek az *ő Juliska* leánya mellé. Főtt is a feje, hogy mi módon gabalyithatná össze a fiatalok, már mint *Andris* meg *Verona* ügyét.

Ez az asszony ismerte mindkét familia történetét s tán épen azért is ette úgy a méreg.

— No majd elveszem a kedvét én ennek a *Pásztor* porontyának — gondolta magában *Csapóné*.

És úgy is tett. Egyik este megleste *Veronát*, amint épen az édes anyjához iparkodott.

— Nem állnál meg egy szóra, *Verona* lelkem!

— Akár kettőre is, né-némasszony — szolt a leány s odament az asszonyhoz.

hajtott végig egy kocsi, melynek bakján ült a kocsis, hátul pedig egy legény állt a kocsi-ban és úgy ostromozta a lovakat. A Király-utca elején végre el tudták fogni a vágató lovakat s ekkor tünt ki, hogy a kocsis, a kit *Hacs* Jakabnak hívnak, a cikói postamester kocsis, ki tegnapelőtt egy utast hozott Pécsre. Tegnap aztán egy ismerősével felöntött a garatra s úgy okozta a nagy ribiliót, melylyel még szerencse, hogy valami balesetnek is okozója nem lett. A rendőrség sebes hajtásért pénzbírságot szózott a nyakába, hogy emlékezetes legyen neki pécsi vendégszereplése.

— **(Somogyvármegye közigazgatási bizottsága)** bejelentette a belügy-miniszternek, hogy a vármegyei árvaszéknél 1899. február hó végén elintézetlen ügydarab 1898. évről nem volt; 1898. évről 41 gyám és gondnok tartozott számadással, kik közül 15 a rendes időben benyújtotta számadását, a 26 késedelmezőt pedig a számadás betérjesztésére felhívták, így ma már az összes számadási ügyek el vannak intézve. A vagyont nem kezelő gyámok és gondnokok által beadott s a kiskorúak tanítási, nevelési és egyéb személyes viszonyaira vonatkozó jelentésekről könyvet nem vezetnek. 1898-ban 1507 gyámolt és 13 gondnokolt szabadult fel a gyámhatóság alól, kiknek pénzét és értékeit a 24. életév betöltése előtt, a gyámság vagy gondnokság más okból való megszűntével pedig azonnal hivatalból kiutalványozták a gyámpénztárból és így teljesen ki vannak elégitve. Oly hagyatéki ügy, melynek befejezése a 43195/95. I. M. számú rendelet értelmében az árvaszéknél áll kötelességében, még 6 van, ezeknek elintézését a kir. közjegyzők felületes tárgyalása és a telekkönyvi állapot rendezetlensége akadályozta.

— **(Hasba szúrta.)** Pünkösdi hétfőjén délután *Góják* Antal napszámos, az Ágoston-utca 21. szám alatti kocsmában együtt iszogatót *Horváth* István kocsisal. Kerek tizenkét pohár sört ittak meg, mikor *Horváth* valami miatt összeveszett *Gójákkal* s azt egymásután kétszer egy zsebkéssel hasba szúrta. A megszúrt ember sebe veszélyes, úgy, hogy ápolás végett a rendőrség a városi közkórházba szállíttatta.

— **(Nyári veszedelmek.)** Nyáron nagyon gyakran előfordul, hogy zivataros időben a villám egy-egy embert sújt, vagy rekkenő hőségben napszúrás éri a napon foglalatokodókat. Nos, eme nyári veszedelmek ellen egy orvosi munkatársunk a következőket

Annak nem szólt semmiről semmit. Csak mikor elvált tőle, akkor csókolta meg nagy szeretettel mind a két orcáját. Aztán meg sietett ki az utcára.

Az első embert, a kivel találkozott, megszólította:

— Mondja urambátyám, igaz, hogy az én édes apám ölte meg Zápor András apját?

A szegény embert úgy meglepte ez a váratlan kérdés, hogy csak annyit mondott rá:

— Igaz biz az, hugám! — aztán elsietett.

A leány meg még ott állt egy darabig, aztán megindult az utca másik vége felé. Sietett, mintha valaki üldözte volna.

Pedig csak a szive fájt neki nagyon, azon ütöttek egy nagy, fájó sebet.

III.

Volt miről beszélni a faluban. Hogyne, mikor Pásztor Verona alig egypár nappal a lakodalma előtt eltűnt a faluból és senki se tudta, hova, merre veszett.

— Rossz a vére, akárcsak az apjé — mondták rá mindjárt, különösen *Csapóné*.

— Nem kell neki a becsületes kenyér. Jobb is, hogy elhordta magát.

Nem is tudta meg senki, mi lett a leányból. Csak az édes anyja áldotta, mikor úgy néha-néha egypár forintot küldött neki valahonnan a harmadik vármegyéből, a hol épen szolgált.

Deér.

ajánlja. A villámsújtott beteget hanyatt fektetjük, ruháit, nyakkendőjét felbontjuk, fejét és mellét hideg vízzel locsoljuk s ha nagyfoku a kábultsága, a lélekzés mesterségesen indítandó meg. Ugyanez az eljárás követendő a napszúrásnál is. A napszúrás rendszeren nyáron fordul elő, midőn valaki a nagy forróságban erőltetett munkát végez, a nap tüzének sokáig kitéve áll, vagy gyalogol. Ez a katonáknál nagy gyakorlatok alkalmával igen gyakran fordul elő. A napszurottaknak fejét fájdalom kezdi hasogatni, arca vörös lesz, a világ elsötétedik szemei előtt s aztán összeroskad.

— **(Tilos a temetőn átjárni.)** Egy régóta fennálló, a kegyelettel ellenkező rossz szokást szüntett meg végre valahára a temetőrendezési bizottság javaslatára a rendőrkapitányság. Eltiltotta ugyanis a budakülvárosi temetőn keresztül a balokányi ligetbe való átjárást, a mi bizony ünnepnapokon a temető kegyeletéhez nem illő zajongó vig néppel töltötte meg a holtak hazáját. Pünkösdi vasárnapján már örök álltak a kapuban, kik figyelmeztették a publikumot, hogy a temetőnek tulsó kapuja be van zárva s a ligetbe átjutni nem lehet. S a nép a temető alatti utcán vonult ki a ligetbe, a mely ut ezentul pótolni fogja a temetőn való átjárást.

— **(Bucsusok baja.)** A Mária-Gyűdre menő bucsusok közül hétfőn egy kocsin levő falusi nép szomorú arccal állított be a rendőrségre s ott elpanaszolta, hogy elvesztették Gyűdre menet a kocsirol a nagy pakkjukat, melyben az egész társaság élelmiszere, ruhaneműje és ágyiruhája volt. A károsok köblényiek voltak, s mily nagy lett örömük, mikor az elvesztett pakkot előadták nekik a rendőrségen, hová pár órával előbb vitte be valami becsületes megtaláló. Így hát a köblényi bucsusok baja öröme változván, vigan hajtattak haza falujukba a megkerült pakkal együtt.

— **(Elszaladt lovak.)** A 23 as bérkocsi gazdája tegnap megbízott valakit, hogy menjen ki az Ujsörgyárba egy beszállítandó vendégért. A megbízott ember azonban a pályautca végén előbb betért egy kocsmába s míg ott iszogatót, a magukra hagyott lovak elragadták a kocsit és örült végtatással törtettek befelé a városba. A »Fehér farkas«-nál meg akarták őket fogni, de nem sikerült s csak a Kossuth Lajos-utcában bírták a megvadult lovakat megfékezni. Szerencsére balesetet nem okoztak s így az összetört kocsin és elszakadt löszerszámon kívül más kár nincs.

— **(Országos szakszervezeti kongresszus.)** Pünkösdi két ünnepén a magyarországi iparosmunkások szakegyesületei szervezeti kongresszust tartottak Budapesten. A kongresszus elnökei közé *Krecska* Antal pécsi munkást is megválasztották. A kongresszuson *Schmira* Károly is beszélt, a ki azt panaszolta, hogy Pécsen az iparfelügyelők értesítik gyárvizsgálatok előtt a gyárigazgatókat. Pécs környékén 6000 bányamunkás van, a kiknek van egy 120 §-ból álló munkaszabályzatuk — belügyminiszterileg jóvá hagyva, de abban csak a munkások kötelezettségéről van szó. A bányákban történő balesetek stb. a sajtónak s a hatóságoknak gyakran tudomására se jönnek.

— **(Elveszett emlék.)** Tegnap este felé a balokányi ligetben elveszett egy medailon, arany, ezüst és csontszemekből álló láncsal. A medailonban egy női arckép volt s mivel az elveszett tárgy kedves emléke volt egy árva leánynak, ez uton kéri a becsületes megtalálót, hogy adja át az elveszett emléket a rendőrségnek.

— **(Mégölte a pálinka.)** Szenvedélyes pálinkaivó volt *Balogh György* agárdi lakos, a ki minden krajcárját e rút italra adta s ez is okozta halálát. *Balogh György* ugyanis folyó hó 16-án, az agárdi bucsu napján annyi geberduszt ivott, hogy egyszerre összerosgyott és rögtön meghalt.

— **(Körözés.)** A budapesti bejelentő hivatal kihágási ügyben jogerősen marasztalt

Hajgató József, álnéven *Horváth József*, szegzárdi születésű, 23 éves volt vincellért, kiszabadult fegyencet, minthogy ismeretlen helyen tartózkodik, hivatalosan körözött.

— **(Furfangos család.)** *Pere József* görbői lakoshoz beállított a napokban egy régi ismerőse, *Szabó János* vámszőlőhegyi lakos és jövedelmező, kitűnő üzletet ajánlott fel neki. Kért *Perétől* 30 forintot, amiért ő négy-szerakkora értékű hamis pénzt fog ennek ellenében neki átadni. *Pere* örült, készséggel ráállt, átadott azonnal *Szabónak* 30 frtot. Harmadnap maga járt *Szabónál*, ki elfeledte szavát beváltani, de sem hamisat, sem az ő pénzét nem kapta vissza. Panaszával a csendőrséghez fordult, mely legelőször is házkutatást iartott *Szabó* vámszőlőhegyi lakásán, de ott sem hamis pénzre, sem az ilyen előállításához, szükséges gépre nem akadt. *Szabót* csalásért jelentették föl, de *Pere* egy újabb váddal is terhelte őt, állítólag a múlt hónapban egyszer együtt mulatott *Szabóval* és ekkor eltűnt a pénztárcája, melyben 100 forint volt. *Szabót* azzal vezette akkor félre, hogy két napi járó utra egy állítólagos tolvajhoz elment vele, a ki ugyanakkor jelen volt a kocsmában.

— **(Sörnagykereskedők gyűlése.)** A hazai sörnagykereskedők pünkösdi első napján tartották meg országos értekezletüket, a melyen az ország minden részéből szép számmal jöttek össze az érdekelt kereskedők, kik között Pécsről, Kaposvárról és Dombóvárról is többen voltak. Az értekezlet első tárgya a sörfogyasztási adó kezelése körül fennálló nehézségek elhárítása volt. A sérelem ugyanis az, hogy a megromlott sör után a kereskedőnek nem térítik vissza a fogyasztási adót és kezelési apadás címén semmi sincsen engedélyezve, holott a szesz- és borkereskedők ily kedvezményben részesülnek. Az értekezlet elhatározta, hogy a kormánytól kérelmezni fogja az adóvisszatérítést és apadási engedményt. Ezután a sörs palackok hitelesítéséről tanácskoztak. Két év multán ugyanis a sörs palackok kötelező hitelesítéssel látandók el, a mi szerfölött költséges, a milliókra menő palackok nem hitelesíthetők s különösen a kisebb sörkereskedők lételet akadályozza s egyáltalán a sört drágítja; ez apasztja a fogyasztást s gátolja a söripar fejlődését. Az értekezlet elfogadta azt a javaslatot, hogy a kormánytól kérni fogja, ne terjeszse ki a hitelesítési kényszert a sörs palackokra. Majd a sörküldemények és az üresen visszatérő ládák és palackok vasuti szállítási díjairól folyt a tárgyalás. Erre nézve elhatározta az értekezlet, hogy a sörkereskedelem élénkítése érdekében kérni fogja a díjtételek leszállítását. A beható és élénk tárgyalás után végrehajtó bizottságot választottak, melynek feladata lesz a megállapodások keresztülvitele. E bizottság tagjai lettek Pécsről *Fürst Zsigmond*, Kaposvárról *Berger Ignác* és Dombóvárról *Weisz Antal*.

— **(Kerékpár-versenyek.)** A pünkösdi ünnepek alatt a Magyar Athletikai Klub Budapesten nemzetközi amateur és országos nyílt kerékpárversenyt rendezett. A versenyen egyik legelső favorit lett volna *Lauber Dezső*, ki azonban a múlt hét elején training közben szerencsétlenül járt, a mennyiben biciklijéről leesett és lábát súlyosan megsértette. Ezért a versenyeken részt sem vehetett.

— **(Nagy nyári népiünnepély a Tettyén.)** A Hirlapírók Országos Szövetsége javára, a helybeli egyetek közreműködésével a pécsi hirlapírók köre által június 11-én a Tettyén rendezendő nagy nyári népiünnepély rendező bizottsága tegnap délelőtt féltizenegy órakor a jótékony nőegylet helyiségében ülést tartott, melyen a Műkedvelő női Énektársaság képviselőjében *Molnár Kálmánné* úrnő is részt vett. Az ülésen a mulatság részleteit beszélték meg, a miből kiemeljük, hogy a Tettyén hatalmas nagy színházi előadások lesznek a délután folyamán, melyekben összes műkedvelő, sport és dalegyesületeink

önálló számokkal fognak résztvenni. Új és bizonyára az intelligens közönség tetszésével találkozó vállalkozás lesz az is, hogy egy nagyarányú kávéház-pavillon lesz felállítva, melyben a jótékony nőegyesület tagjai lesznek szívesek felszolgálni s Berger Lajos Royal-kávéházának italait és hűsítőit árulják. Itt esetleges kellemetlen idő esetére is pompás férőhelyet fog találni a publikum. Este az egész Tettey lámpionok seregével lesz kivilágítva, a mihez járul az acetilén világítás és a tűzijáték. A Havi-hegyen, este 9 órakor tűz-oszlop fénye mellett kürtnégyes fog játszani s katonazene és cigánybandák működnek közre.

— **(Virág-tolvajok.)** Pünkösdi hét-főjének délutánján két jól öltözött, kalapos, tizenhat-tizenhétéves leányt fogott rajta egyik temetőőr, a mint a budaikülvárosi régi temetőben a virágokat szedték a sírokról. Egész öli különféle szép virág volt már náluk, a mit úgy vittek be egy rendőr előtt szegyenkezve a városra át a torony alá, hol a rendőrségen feljegyezték a neveiket és most folyik ellenük az eljárás. A hatóság különben most állandóan külön örök által ügyeltet fel a temetőkre, hogy ott megszűnjék végre-valahára ne csak a virágtolvajlás, de az az elítélendő szokás, hogy néha szerelmi légyottok színhelyévé teszik némely lelketlen némberek a kegyelet színhelyét.

— **(Vörheny-járvány.)** Szegzárdon a kis gyermekek és iskolások között oly nagy mértékben lépett fel a vörheny, hogy a népiskolákat a hatóság bezáratta.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében az igali anyakönyvi kerületbe Villa Gyula segédjegyzőt, a zákányiba Vince Boldizsár segédjegyzőt, a taranyiba Gulyás Jenő segédjegyzőt, a nagyatádiba pedig Gerő Jenő segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és az igali helyettest a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **(A pécs-budaikülvárosi építőmunkások)** jótékony asztaltársasága f. évi május hó 28-án (vasárnap) Felső-Puturla-utca 28. sz. a. kerthelyiségben (Hebenstreit-féle malom) a szegénysorsu gyermekek részére való iskolai kellékek beszerzésének javára dal-, szavalat és táncjal egybekötött nyári megnyitó ünnepélyt rendez. Kezdeté d. u. 4 órakor. — A tánc kezdete 6 órakor. Belépti-díj személyenként 20 kr.

— **(Medve-farkas hajsza.)** Mulatságos kis esetet közölnek velünk Baksáról. Ugyanis a napokban a mezei munkát végző nép közül többen lélekszakadva futottak a csendőrsre azzal a hírrel, hogy a falu határa felől három medvét láttak kullogni, melyek egyenesen a faluba tartanak. Kérték az őrsöt, mennének ki a fenevadak üldözésére. Később az előjáróság közül is kétségbeesett kéréssel szorgalmazták a medveveszedelem elhárítását. Az ép ott időző Farkas Károly csendőrfőhadnagy első pillanatra sehogy sem volt képes fölfogni, hogy kerülhettek medvék Baksa határába? Tán csak nem valamely állatsereglet szökevényei? Végre is engedett a kétségbeesett kérésnek s elrendelte a medvék ellen a kivonulást. Sőt ő maga is, — kinek már volt szerencséje Erdély bércsei közt szemtől-szembe állhatni medvével, — jól fegyverkezve beállt üldözőnek, kiadván egyuttal a medveadászatnál követendő fortélyos eljárási parancsot. Futólépésben tartottak azon irány felé, honnét látták a veszedelmes látogatókat. A talált nyomokról az üldözést vezető főhadnagy rögtön következtette, hogy azok nem a talpas bozontos szörnyeteg nyomai, hanem farkasnyomok: egy pár, kölykével; de a melyeket a nép rémületében, no meg zoológiai ismeret hiányában medvéknek nézett. A csendőrség nagy fáradságos hajsza után már csak madártávlatból szemlélhette a veszedelmes jövevényeket lőtávolon messze tul, mert míg a csendőrök kivonultak, a falu körül sátorozó

megszéppent cigányok lovaikra kapva üldözték őket, míg végre is a cigányhősiesség erősebb volt s a jámbor, kifárasztott farkasfamilia menekülni volt kénytelen, mire a csendőrök megérkeztek.

— **(Megvert pincér.)** Nikolsburg Rezső pincer vasárnap este hazafelé jött az Új-sörgyárból. Egyszerre az uton két kőműves legénynyel találkozott, a kik minden ok nélkül belekötöttek a csendesen ballagó emberbe és a pincért úgy megverték, hogy az véresen tett jelentést az esetről a rendőrségnek. A verekedők persze elszeleltek, de a verekedésnek tanúi is voltak, kiknek utmutatása mellett most folyik a nyomozása a két hős malterfogyasztó után.

— **(Betörés.)** Szajkon ismeretlen tolvajok éjnek idején betörték Lederer Ferenc szatóc boltjába s egyéb apró tárgyakon kívül magukkal vitték a pénztár fiókjában talált készpénzt. Ugylátszik, hogy a tolvajoknak nem nagyon sietős volt a dolguk, mert arra is ráérték még, hogy az üzletajtó belső falára ezt írják rá: »Jó reggelt kívánunk.« A tolvajokat nyomozzák.

— **(A hadtestparancsnok kiűntetése.)** Herceg Lobkovitz Rudolf, tábornagynak, a negyedik hadtest parancsnokának a király a Lipótrend nagykeresztjét adományozta.

— **(Birkalopások.)** Maisson a napokban Bender Pétertől, Sum Józseftől, Trischler Györgytől és Greif Mártontól elloptak egy-egy birkát. Az ellopott birkák értéke 19 frt.

— **(Európa legnagyobb kikötője.)** A hamburgi kikötő hatalmas lendületében nagy része van annak, hogy e kikötő hajóállománya imponáns arányokban növekszik. A hamburgi vitorlás hajók száma 1899. év január hó 1-én 296-ra rugott, 218.194 netto tonnatartalommal; az előző évhez képest a hajók száma 3-mal, azok tonnatartalma pedig 20.573 tonnával növekedett. Ugyancsak 1899. évi január hónap 1-én Hamburgnak 392 gőzhajója volt 545.992 netto tonnával; a növekedés egy év alatt 14 gőzös 33.166 netto tonnával. E szerint a hamburgi kereskedelem 688 hajóval rendelkezik 767.186 netto tonnatartalommal. Ez idő szerint hamburgi hajózási vállalatok számára 33 gőzhajó épül 200.240 brutto tonnatartalommal.

— **(Felborult csolnak.)** Körösztös János 14 éves halászinás, a napokban a domborri révnél eloldott egy csolnakot és azzal a Duna tulsó partjához indult. Szerencsésen át is evezett s ott a csolnakba vette Popper Ábrahám 70 éves rongyszedő zsidót, hogy majd átszállítja a Dunán. A domborri malmokig el is érkeztek, de itt a sebes vízár a malom alá sodorta a kis járművet, melyből Körösztös János és Popper Ábrahám a vízbe fordultak. A szegény rongyszedő zsidó nyomtalanul eltűnt a hullámokban, a halászinást azonban Bartos Mihály tolnai molnár szerencsésen kimentette a biztos hullámsírból.

— **(Hány orvos van?)** A belügyminiszteri jelentés szerint egész Magyarországon 4858 orvos volt 1897-ben. És ezek közül 1900 esik az 1,400.000 főnyi lakossággal bíró városokra, a míg a közel a 14 milliónyi vármegyei népességre csak 2958 orvos. Árva, Győr, Kis-Küküllő, Kolozs, Szolnok-Doboka és Ugocsa megyékben 10.000 lakosra 1.4 százalék orvos esik, sőt vannak megyék, a melyekben 10.000 emberre csak egy orvos esik. Az ország összes orvosai közül 2154 volt hivatalos alkalmazásban s 1897-ben még kevesebb, mint az előző esztendőben.

— **(Éjjeli támadás.)** A napokban Dunaföldváron Somogyi Sándor, Menyhart István és Révész János karókkal és késekkel felfegyverkezve az éj sötétjében lesbe állottak Magyar Ferenc dunaföldvári lakos kapujában és midőn gyanútlanul Gyulai Sándor és Vicsek Ferenc arra mentek, előugrottak és őket levertek. Az orvtámadók ellen megtették a feljelentést.

— **(Postamester keresztetik.)** Zala-Szent-Balázson III-ad osztályu postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok június hó 9-ig adandók be a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatóságához.

— **(Elveszett)** egy telivér, fekete újfundlandi kutya, melynek szügyén kevés fehérség van. A ki megtalálja jelentse be a rendőrségnél, melynek útján tulajdonosától illő jutalomban fog részesülni.

— **(Mibe kerül a hágai kongresszus?)** A béke-kongresszus kétségkívül több millió forintba fog kerülni. A hollandi kormány reprezentálási költségekre 75,000 hollandi forintot engedélyezett. A cár Staal nagykövetnek a hágai ünnepélyek költségeire egyelőre 150.000 rubelt küldetett, de Staal, mint a kongresszus elnöke háromszor annyit el fog költeni az estélyekre. A szultán négy delegátust és három titkárt küldött a kongresszusra; ezek az urak egyenkint 6000 frt pótlékot és 120 frt napidíjat kapnak a kongresszus idejére. Szinte kétségtelen, hogy a többi hatalom sem volt szűkmarku a megbízottjaival szemben; az meg épen bizonyos, hogy a kongresszus alatt rendezendő ünnepélyek, ebédek, estélyek a kongresszus minden tagjának sokkal többre fognak kerülni, mint a mennyit e költségekre megbízójától kap.

— **(Katonák által elfogott civil.)** Vasárnap este féltizenkét óra tájban hangos segítség-kiabálás hallatszott a Xaver-közből a Krajcár-kaszárnyába. A katonai készülség rögtön oda sietett a helyszínére s ott rajta kapták Kisap József kőművest, a mint Karner Béla sütőt verte, ruháit leszakgatta s rajta több sebet ejtett. A verekedő embert körülfojták a katonák s bevívén a kaszárnyába, átadták a telefonon értesített s érte ment rendőröknek.

— **(Beszakadt háztető.)** Kovácska István bátai lakos házában a tűzfalát leszedték s mikor ezt a munkát elvégezték, egyszerre a ház cseréptetőzete beszakadt és ott nyomta öreg Kovácska Mihályt, a kinek a derécsontja eltört. Egy leeső gerenda Szabó József bátai lakos 13 éves fiát fejbe ütötte, melynek következtében a fiut a vér menten elborította s a fiu súlyos sérüléseket szenvedett.

— **(Szomorú ébredés.)** Valóban szomorú ébredése volt Dunaföldváron Mózes Istvánnak, a ki egy ottani korcsmában vigan mulatott és végre a sok italtól elaludt. Mikor felébredt, nagy meglepetésére tapasztalta, hogy zsebeiből valaki a pénzét ellopta. Az esetről jelentést tettek a bíróságnak.

— **(Harapós gyerek.)** Furcsa esettörténet vasárnap a Nepomuk-utca 28. számú házban. Az ottani házmester fia összeveszett egy tizenkétéves gyerekpajtásával, Weisz Jenővel s azt a verekedéssé fajult szóváltás közben a bal karján úgy megharapta, hogy a fiu karját egyszerre elborította a vér és sebet orvosnak kellett összevarrni.

— **(Ismeretlen holttest.)** A Dunából Pakson egy ismeretlen férhullát fogtak ki. A hulla nagysága 170 cmtr. kora 25—40 év között. 10—12 heti vízben létel folytán a rothadás előrehaladott állapotában van. Haja csak a füle mögött volt s ez gesztenyebarna. Ruházata: a nyakon vászoning maradványa, 2 fületlen pléhgombbal, derekán vászomból készült gatyá maradványai, zsákmadzaggal megerősítve, mindkét lábán magyar parasztcsizma, patkós sarokkal, ballábán a csizma torokban a bokán át dróttal körülkötve, csizmájában kék és fehér vászon kapcaruha. Fogai épek, kevésbé kopottak, ismertetőjel a hullán nem találtatott.

— **(Új aranymezők.)** Északamerikában új, mesés kincseket magában rejtő aranymezők fölfedezése kelt izgatottságot. To-comai távirat jelenti, hogy a Cape-Noméban Alaszkaiban fölfedett új aranymezők a klondikeieknel még sokkal tartalmasabbak. Az egész vidék talajában hat láb mélységig hatalmas aranyerek húzódnak. Az Amol és Suow crecki

aranymezőkön hat aranyásó három hónap alatt 60,000 font sterling értékű aranyport gyűjtött. Épügy, mint félszáz év előtt Kaliforniában nagy aranyláz vett erőt az embereken, sokan ott hagyják az állásukat, vagy egyéb keresetforrásaikat, hogy az új Eldoradóban kincseket gyűjthessenek.

— (Arverés a zálogházban.) A Zrinyi- és Gyár-utca sarkán levő Weisz-féle zálogházban folyó hó 26-án délután 2 óra körül árverés tartatik, melyen a törvényben előírt határidőn túl meg nem hosszabbított, — ideértve a József-utcai zálogházakban betett tárgyakat is — arany, ezüst ékszer és más zálogtárgyak nyilvánosan elárvereztetni fognak.

Művészet, irodalom.

○ Dolovai nábob leánya. Minden műkedvelő előadásnak, minden nyilvános szereplésnek esküdt ellensége: a közönség közönye, melyet megtörni annak a feladata, ki a nyilvánosság elé merészkedik. S ez a nehéz feladat várt azokra is, akik szombaton a városi színházban a »Pécsi Jótékony Nőegylet« javára Herceg Ferenc színművét, a »Dolovai nábob leányát« játszották el. El kell ismernünk, hogy ez merész vállalkozás volt, mert ez a darab már annyiszor került színre, hogy a közönség érdeklődését nem képes már lebilincselni, különösen, ha — műkedvelők adják, mert bár mily jól játszanak is a szereplők, a közönség bizonyos előítéllettel viseltetik a műkedvelői előadásokkal szemben. Az a kised csapat azonban, mely mindazonáltal felmerészkedett a világot jelentő deszkákra, harcra kelt a közönség fagyos közönyével, méltán megérdemli az elismerés babérját. Az előadásról szólva meg kell említenünk, hogy a színház páholyait és földszintjét városunk előkelő társadalma zsufolásig töltötte meg. Az előadás maga egészében — kitűnő műkedvelői előadás volt. *Szentgyörgyi Irénke* (Szentirmayné) szerepében olyan kedves, tüzről pattant jukker asszonyka volt, hogy elragadó »buszár baba« mivoltában sok dolgot adott Szentirmay kapitánynak, hogy az megtartsa hidegvérét s ki ne zökkenjen szerepéből. *Szentgyörgyi Irénket* színreléptekor frenetikus tapsvihár fogadta s az orchesterből egy remek virágcsokrot nyújtottak fel neki. *Obetkó Gizella* (Vilma) szerepében kedves s igen szép alakítást nyújtott s bár organuma kissé gyöngye, teljesen megfelelő volt a betöltött drámai szerepkörre. Őt is zajos tapsal fogadták, miközben három virágcsokrot s egy remek virágkosarat nyújtottak fel számára a színpadra, valamint tapsal s csokorral fogadta a közönség *Szilvássy Jenő* (Domaházy) is. *Tarján Gida* szerepében igen jó volt *Jungmann Rezső* dr. a műkedvelői előadás kezdeményezője, fáradhatlan rendezője. Neki csak egy hibája volt; tulságos fürgén mozgott a színpadon. *Szentirmay kapitány* szerepét *Horkai Elemér* játszotta, eléggé otthonosan mozog a színpadon. *Bilitzky* kadét szerepében igen »herceg« kis herceg volt *Salgó Sándor* kollégánk, ki szépen alakította a »babakatonát«. *Loránt hadnagyot* *Liebhart József* játszotta. Alakítása eléggé jó volt, csak nem eléggé »snájdig«. *Merlin bárót* *Szilvássy Jenő* nagyon jól alakította, ugyisintén *Miska* szerepét *Wranitsch József*, kit nyílt színen is megtapsoltak. Dicséretet érdemel még a doktor szerepében *Németh Péter* s *Etray Elemér* a sugó, kinek egyik főérdeme, hogy diskrétül részesítette a szereplőket a sugói segítségben. A közönség igen jól mulatott, mit igazolt az a minden felvonás után felhangzott zajos taps, melylyel a szereplőket minden felvonás után kitapsolta, s így a szereplők teljesen meg lehetnek elégedve ezzel az erkölcsi sikerrel, melyet elérniök a viszonyok annyira megnehezítette.

○ Szász Anna legújabb sikere. A pécsi származású fiatal színésznő, Szász Anna,

kit közönségünk is előnyösen ismer, legújában Nagykanizsán vendégszerepelt *Halmai Imre* szintársulatánál, Szudermann »Otthon«-jában Magda szerepét játszván, kiválóan szép sikerrel. A fiatal színésznő e legújabb sikeréről a »Zala« így ír: »Szász Anna drámai színművésznő Szudermann drámájában az »Otthon«-ban igen előnyösen mutatta be magát. Szép színpadi alak, épen olyan, mint a minőnek a szerző az ő Magdáját leírja Gyönyörű organummal bír, melylyel igen diszkrétén bánik; nem kiabál, ott a hol csak beszélni kell. Higgadt, gondolkodó elme, ki csak ott érvényesíti a benne lakozó nagy drámai erőt, a hol a helyzet megkívánja, mint például ott, a hol az anya szív szólal meg benne és Keller kormány tanácsost kiutasítja, vagy midőn édes atyját, Schwartze nyug. alezredest összeroskadni látja. Belépésekor egy szép virágkosarat, mi szép megjelenésének szolt, a második felvonás után egy hatalmas babérkoszort nyújtottak fel neki, melyet megérdemelt előkelő, hatásos játékával. A közönség a vendégfellépte iránt szép érdeklődést tanusított. Véleményünk az, hogy Szász Anna, k. a. mindazon kellekkel bír, hogy bármely vidéki színpadnak csak diszere és előnyére válhatik.

○ Koldusdiák a színpadon. A »Pécsi Dalárda« és a »Pécsi Női Énektársaság« tagjai, egyesülten saját pénztáruk javára — mint azt már megirtuk — holnap este a városi színházban műkedvelői előadást rendeznek, mely alkalommal *Millöcker Károly* bájos zenéjű operetteje a »Koldusdiák« kerül színre. Az előadás iránt a közönség körében oly nagy az érdeklődés, hogy a rendezőség a darabot megismétli. Az első előadás holnap szerdán este 1/2 8 órakor lesz, s a többi előadás pedig szombaton f. hó 27-én és vasárnap f. hó 28-án lesznek. A jegyek is oly kelendőségnek örvendenek, hogy néhány előjegyzett, de még el nem vitt páholyjegy kivül alig van jegy. Nagyban emelik az előadás fényét azok a kosztümök és díszletek, melyeket az ügybuzgó rendezőség *Leszkay András* aradi színigazgatótól hozatott. Az előkészületek s a szereplők máris kifogástalan játékából ítélve, az előadás fényes lesz. Mint értesülünk *Müllherr Mici* (Laura), *Simon Lujzika* (Broniszlava) és *Böhm Emil* oly éneket és játékot nyújtanak, melylyel óriási hatást fognak elérni. A darab szereplői ma este 8 órakor főpróbát tartanak, melyen csakis a kibocsájtott jegyekkel lehet résztvenni.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1899. május 23. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 6.29 (emelkedő.)

Hőmérsék = 14.9 °C

> maximuma: 12.8 °C

> minimuma: 21.8 °C

Páranomás: 11.2 mm.

Relatív nedvesség: 89.

Felhőzet: ☉ W. 1.

Szélirány s erő:

Csapadék 24 órai 0.7 mm.

Változó felhőzet, enyhe.

Dr. Özirel.

T a n ü g y.

Az izraelita tanítóegyesület közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 23.

»Az országos izr. tanítóegyesület« pécsi köre tegnap délelőtt kilenc órakor tartotta tizedik rendes évi közgyűlését, melyen számos vidéki vendég is részt vett.

A dombovári, kalocsai, tamási, kéthelyi, mohácsi, siklósi, sásdi, mágoesi, pécsváradi, högyészi izr. iskolák mindannyian képviselőt küldöttek a közgyűlésre.

A pécsi tanítótestület részéről részt vett a közgyűlésen *Salamon József* kir. tanfelügyelő,

Laubheimer Róbert kir. segédtanfelügyelő, *Schneider István*, *Repics Vince*, *Reberics Imre*, *Mihálovits Antal*, *Schmiedt Boldizsár*, *Wolf György*. A pécs-vidéki tanítónők képviselőtében a közgyűlésen *Futima Sarolta* elnök jelent meg. A hitközségi elöljáróságot *Glasz Hermann* képviselte.

Azonkívül megjelentek még a közgyűlésen *Dr. Krausz Jenő* az iskolaszék elnöke, *Fodor Ignác* alelnök, több iskolaszéki tag, a »Pécsi izr. jótékony nőegylet« nevében *Weiler Sarolta* egyesületi elnök s a választmány számos tagja.

Kévessel kilenc óra előtt nyitotta meg *Klingenberg Jakab* a közgyűlés elnöke a közgyűlést, visszapillantást tartott az országos izr. tanítóegyesület tiz éves multjára, hivatkozva mindama elért sikerekre, melyek az anyaegyesület buzgalmas működését eddig kísérték.

A hatásos megnyitó beszédre *Pfeifer Ignác* tanár, budapesti lakos, az »Országos izr. Tanító Egyesület« kiküldött képviselője válaszolt, mely válasz után a napirend első pontját vették tárgyalás alá, a jegyzőkönyv hitelesítését, mely alkalommal *Perlész Ármán* dr. főrabbi azonban azt indítványozta, hogy tekintettel a közgyűlés több időt igénybe vevő tárgysorozatára, s bizva *Sasvári Béla* egyesületi jegyzőnek ismert pontos és lelkiismeretes működésében, a jegyzőkönyv terjedelménél fogva ne olvastassék fel. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Ezután *Sasvári Béla* jegyző, felolvasta *Wlassits Gyula* vallás és közoktatásügyi miniszter válaszelevelét ama üdvözlő teliratra, melyet az »Országos izr. Tanító Egyesület« pécsi köre, a mult 1898. évben Mohácson tartott közgyűlés alkalmából intézett a közoktatásügyi miniszterhez, továbbá *Dr. Bernstein Béla* szombathelyi főrabbi, a győri tanítóegyesület s a paedagogusok naestora, *Léderer Ábris* nyug. képezdei igazgató budapesti lakos üdvözlő iratait.

Ezután *dr. Löwy Ferenc* nagyatádi rabbi tartott érdekesítő felolvasást az izraelita hitközségi iskolákban követendő oktatási módzerről. A felolvasásból kitűnt, hogy *Löwy Ferenc* rabbi nem csekély teendői mellett sok időt szentel a tanügynek, melynek lelkes barátja. Felolvasása szakszerű, céltudatos munka, melyért *Sasvári Béla* indítványára a közgyűlés lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

A tárgysorozat második s a tanügyre fontos tárgy felolvasását *Pfeifer Ignác* tanár tartotta a »Schlöjd«-ről, mely nem egyéb, mint a tanterveknek akkénti módosítása, hogy az ifjuság már zsenge korától kezdve a szellemi kiképeztetéssel kapcsolatban, fokozatosan az ipari tanulmányokban is kiképzést nyerjen.

Schmied Boldizsár és *Flesch Ármán* hozzászólásai után a közgyűlés elhatározta, hogy e tanítási módszernek — melynek célszerű voltához kétség nem fér — minél nagyobb tért fog hódítani s lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet mondott úgy *Pfeifer Ignác* előadónak, mint az anyaegyesületnek azért, hogy képviselőtében épen *Pfeifer Ignácot* küldte a közgyűlésre.

Majd *Horváth Samu* dombovári tanító, a »Dombovár és Vidéke« felelős szerkesztője tartott felolvasást az iskolai fegyelemről. A felolvasás után az elnök tiz percre felfüggesztette az ülést.

Szünet után a közgyűlés utolsó tárgyára, az indítványok tételére került a sor.

Schlesinger Ignác nagybajomi tanító ama indítványát terjesztette elő, hogy a tanulóifjuság csakis tizenegy éves korában vétessek fel a középiskolákba. Indítványát alapos és szakszerű indokokkal támogatva, határozathozatalra kérte fel a közgyűlést.

A közgyűlés az indítványt helyeslőleg elfogadta s egy bizottságot küldött ki az indítvány célszerű kidolgozása s annak minél szélesebb körben való terjesztése s lehetőleg tanügyi rendeletként való életbeléptetése iránt.

A kiküldött bizottság tagjai: Klingenberg Jakab, Schlésinger Ignác, Sasvári Béla, Horváth Samu, Lőb Simon (Dunaföldvár).

Ezután Salamon József kir. tanfelügyelő szép, megleghangu beszédben méltatta az izr. tanítóknak a tanügy terén kifejtett buzgó, lelkiismeretes és céltudatos működését s áldását kérte az égnék az országos izr. tanítóegyesületre, valamint ama egyesület fáradhatlan tagjaira is.

A lelkes hangú beszéd után elnök a közgyűlést bezárta, köszönetet mondva a megjelenteknek érdeklődésükért.

A közgyűlés után a pécsi kereskedelmi ifjuság kaszinójában diszebed volt, melyen Perls Ármán dr. főrabbi az előadóra, Klingenberg Jakab a vendégekre, Flesch Ármán az iskolaszékre, Sasvári Béla az anyaegyesületre s a jelenlevő kiküldöttekre mondtak tósztokat.

Felköszöntőt mondtak még: Mandl Ármán, dr. Lebovics József, Löwy Ferenc, Pfeifer Ignác, Kohn Mór.

Végül Ernster Géza főkántor néhány ének-számot adott elő, melyeket a »Hymnusz« el-éneklésével fejezett be.

A jelenvolt vendégek állva énekelték el, a kántor vezetése alatt, a Hymnusz lelkesítő dallamát.

S ezzel délután öt órakor véget ért a diszebed.

(Egy új tankönyv. A paedagogiai könyvpiacra a közel múltban egy új munka jelent meg. A céljának minden tekintetben megfelelő munka szerzője, Sasvári Béla pécsi izraelita hitközségi tanító, ki »Héber Hangoz-tató és Olvasókönyv« címmel egy új tankönyvet adott ki, melynek módszere világos, könnyen áttekinthető, gyakorlataiban meg van minden szükséges s e mellett nem fölöslegesen terjengős. Különösen sikerült szerzőnek a hasonló alakú és hangzású szavak csoportosítása, mi nagyban megkönnyíti a héber nyelv tanítását. Szerzőt könyvének megjelenté alkalmából számosan üdvözölték.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898. évi mérlegek.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedüs Sándor igazgató tanácsos úr kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképpen emlékezik meg:

»Tisztelt urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenvünknek adjunk élénk kifejezést azon nagyrebecsült férfiu iránt, ki Ő Felsége kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és diszes állásának elfoglalására. Hegedüs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendetes tényt Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözöljük, mélyen fájjaljuk egyúttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfiu közreműködéséről, ki öt 16 éven át felette buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.«

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 449,227.817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100.562 korona 14 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,641.165 korona 59 fillérről 114,696.582 korona 69 fillérre emelkedett.

A tűz- és szállitmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 27.135.669 krna

94 fillér volt, miből 11,372.530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15,763.139 korona 16 fillérre rugott, mely összegből 12.490.283 krna 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 71,175.674 korona 21 fillér.

Károkkért a társaság 1898-ban 26,527.284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489.520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 118.390.059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175.585 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,985.029 korona 98 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamin adózására alakított tartalék, mely az 1,604.325 korona 04 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihasított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575,019 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezekon kívül fennáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 143.645.142 korona 28 fillérről 153,073.167 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 25,495.680 korona 45 fillér.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 13,126.433 korona 54 fillér.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 1,692.124 korona 22 fillér.
4. Értékpapírok 100,494.915 korona 65 fillér.
5. Tárca váltók 711.252 kor.
6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7,350.000 kor.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával 4,202.761 kor. 75 fillér.

Összesen 153,073.167 korona 61 fillér. Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

TÁVIRATOK.

— Perczel Mór haldoklik.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Perczel Mórt, a 48-iki hős honvédtábornokot Bonyhádon szélhűdés érte. Állapota aggasztó s környezete közeli katasztrófától tart.

— **Elhunyt képviselő.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A nagyszentmihályi kerület országgyűlési képviselője, Vay Ernő gróf Budapesten meghalt.

— **Lemondó képviselő.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Sima Ferenc szentesi képviselő, a ki ellen legutóbb csődöt kértek, Budapestre érkezett. Hirlik, hogy mandátumáról le fog mondani.

— Kirándulók veszedelme.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Plymouthból sürgönyzik, hogy ott tegnap este egy kiránduló csolnak nyole emberrel felfordult. A közelben horgonyzó »Ancona« német korvetthajó egyik csolnakának legénysége azonban segítségére sietett a veszedelemben forgó kirándulóknak s valamennyit kimentette a habokból.

— **A köztársasági elnök hazatérése.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy Loubet köztársasági elnök Dijonból, hol Carnot szobrának leleplezési ünnepségén résztvett, tegnap este 10 óra 45 perckor visszatért a francia fővárosba. Megérkezésekor nagy közönség fogadta élénk lelkesléssel.

— **A hágai békekongresszus.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A hágai békekongresszusról jelentik, hogy a nagyhatalmak főmegbízottai hosszabb tanácskozás után megegyeztek a bizottsági elnökök választására nézve. Ma délelőtt az összes fődelegátusok értekezletre ültek össze, hogy tegnapi megegyezésüket a többiekkel is közöljék.

Ma teljes ülést tartanak a delegátusok, hogy a megállapított alakiságokat megszavazzák. Az első bizottság, melynek ma délelőtt 10 órakor kellett volna összeülni, csak ma délután 4 órakor tartja első ülését.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 23.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: 9.20; októberre: 8.34. —
Tengeri: 4.50. — Rozs: 4.60. — Zab: —.
Az értéktőzsdén az áruk a következők: Osztrák
hitelrészvény: 358.50. — Magyar hitelrészvény: 389.—
— Államvasut: 361.50.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

11508. sz.

Tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schönholz János kisdárдай lakos végrehajtatónak, Raucher Ádám kisdárдай lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárдай kir. járásbiróság területén levő, Kisdárдай községben a 11. sz. tjkvben felvett A. I. 1 es 2. sorszámú ingatlanságra a V. T. 156. §. alapján egészben, tehát Raucher Ferencz, Raucher Katalin, kk. Raucher János, kk. Raucher György részére is 695 frtban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi július hó 26. napján délelőtt 10 órakor Kisdárдай községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 69 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazs. ügy. miniszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárдай, a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi május hó 6-án.

Székács
kir. albiró.

Triesti általános biztosító-társulat.

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1898.)

BEVÉTEL

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Kármentések (beleértve a kárfelvételi költségeket):					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6593883	08			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	6673265	04		
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	8441512	08			2. Tökésített nyereségtartalék	2625000	—		
3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	988	—	10086383	10	3. Értékpapírok árfolyam tartaléka	2418465	52	12086720	56
II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):					4. Kétes követelések tartaléka	80000	—		
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett)	—	—			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):				
2. Jutalékok	1759950	78			1. Tűzbiztosítás	931473	18		
3. Folyó igazgatási költségek	1536038	46	3295989	24	2. Szállítmánybiztosítás	1381830	—	2264291	18
4. Adók és illetékek	—	—	1286284	36	3. Jégbiztosítás	988	—		
III. Leírások és egyéb kiadások:					III. Díjbevétel (levonva a törléseket):				
1. Leírások kétes követelésekre	19712	27			1. Tűzbiztosítás	Kor. 17.860.294.50			
2. Árfolyamvesztés pénzügyekben és külföldi valutákban	44669	37			le: viszontbiztosítás	7.594.510.56			
3. Egyéb kiadások:					2. Szállítmánybiztosítás	Kor. 8.067.543.88			
a) Járulékok és kamatok a szavat. ellátási pénztárába	168709	06	835090	70	le: viszontbiztosítás	3.841.020.22			
b) Ó Felsője jubileuma alkalmából leélt alapítvány	102000	—			IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
IV. Tartalék függő károkra:					1. Kölcsön és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	138585	98		
1. Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	1041008	80			2. Értékpapírok kamatai	43784	40	668915	87
2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét	1477931	—	2488984	60	3. Ingatlanok tiszta hozadéka	99546	49		
V. A biztosítási alapok állama a számadási év végén:					V. Egyéb bevételek:				
1. Díjtartalék:					1. Kötvényilletékek:				
a) Tűzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	6620029	16			a) Tűzbiztosítás	1144635	20		
b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét	839175	54			b) Szállítmánybiztosítás	48485	40	1188020	60
2. Tökésített nyereségtartalék	7159204	70			2. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	49047	23		
3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka	2625000	—			3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	18822	18	65839	41
4. Kétes követelések tartaléka	80000	—	12901492	40					
VI. Évi üzleti nyereség			1164741	78					
Összesen			30858906	18	Összesen			30858906	18

Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898.)

	korona	fil.	korona	fil.		korona	fil.	korona	fil.
I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:					I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:				
1. Haláleseti szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	6075715	68			1. Díjtartalék (levonva a viszontbiztosítók részét)	101280454	54		
2. Elézési esedékes szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	1073584	43			2. Díjtartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	4374962	56		
3. Járadékfizetések	306604	59	7455904	70	3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	400000	—		
II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét			2071347	88	4. Tökésített nyereségtartalék	2625000	—		
III. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítvényeit):			388083	81	5. Értékpapírok árfolyamtart. és kiegészítő tartalék	6940768	96		
1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett)	—	—			6. Kétes követelések tartaléka	80000	—		
2. Szervezési költségek (törlesztés)	1203934	09			7. A biztosítottak osztalékalapja	1901739	02	117802925	08
3. Folyó igazgatási ügyek	1302726	26			II. Független károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)			1181205	43
4. Behajtási jutalékok	414648	42			III. Díjbevétel:				
5. Orvosi költségek	164340	39	348566	16	1. Első osztályú szóló és vegyes biztosítások	Kor. 17.526.992.27			
6. Adók és illetékek	—	—	348578	71	levonva a viszontbizt. díjat	868.587.68		16663402	59
V. Leírások és egyéb kiadások:					2. Első osztályú biztosítások	Kor. 1.123.419.81		1110114	76
1. Leírások kétes követelésekre és ingatlanokra	3252	—			levonva a viszontbizt. díjat	13.3.5.05		450150	06
2. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	3252	—	388083	38	3. Járadékfizetések				
VI. Független károk tartaléka:					IV. A tőkebefektetések hozadéka:				
1. Haláleseti szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	355125	44			1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai	37706	15		
2. Elézési biztosítások, levonva a viszontbizt. részét	8927.4	86			2. Kötvények után folyósított kamatok	600443	27		
3. Járadékfizetések	12858	53	1229802	79	3. Jelzáloghitel kamatai	371139	44		
VII. A biztosítási alapok állama a számadási év végén:					4. Értékpapírok kamatai	3682772	99	5811950	91
1. Díjtartalék:					5. Ingatlanok tiszta hozadéka	619789	06		
a) Haláles. szóló és vegyes bizt. részét	Kor. 98.650.542.40				V. Egyéb bevételek:				
b) Elézési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	9.648.963.36				1. Kötvényilletékek	307080	01		
c) Járadékfizetések	8.100.871.08		109861377	46	2. Egyéb kezelési bevételek	11902	26		
2. Díjtartalék					3. Értékpapírok után folyósított árfolyamnyereség	30756	42	349738	60
a) Haláles. szóló és vegyes bizt. részét	Kor. 8.600.790.08								
b) Elézési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét	285.335.20		4884805	23					
3. Külön tartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére	400000	—			Összesen			142601487	53
4. Tökésített nyereségtartalék	2625000	—							
5. Értékpapírok árfolyam tartaléka és kétes követelések tartaléka	6834883	58							
6. Kétes követelések tartaléka	80000	—							
7. A biztosítottak osztalékalapja	1572611	47	1263057	74					
VIII. Évi üzleti nyereség			2161261	38					
Összesen			142601487	53					

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én.

TEUER

Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen		Folyó száma	A tétel neve	A		B		Összesen	
		korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.			korona	fil.	korona	fil.	korona	fil.
1	A részvényesek adólevelei a múlt évben fizetett részéről	3628000	—	3675000	—	7303000	—	1	Alapítók	5250000	—	5250000	—	10500000	—
2	Ingatlan birtok:							2	Tökésített nyereségtartalék	2625000	—	2625000	—	5250000	—
	a) Városi ingatlanok	—	—	13086000	—	13086000	—	3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	2497277	70	4630018	54	706726	24
	b) Mezőgazdasági birtokok	4469900	—	—	—	2468000	—	4	Kiegészítő tartalék	—	—	1604315	04	1604315	04
3	Építés alatt álló intézeti házak:							5	Tartalék a kétes követelések fedezésére	80000	—	80000	—	160800	—
	a) Triestben	—	—	144280	05	144280	06	6	Díjtartalék a folyó biztosításokra az A mérlegben	7159204	70	—	—	7159204	70
	b) Milanóban	—	—	1339152	78	1339152	78	7	Díjtartalék a folyó biztosításokra az B mérlegben	—	—	109251377	46	109251377	46
4	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	—	—	13126433	54	13126433	54	8	Díjtartalék a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére levonásá- val	—	—	4885205	23	4885205	23
5	Kamatok, jelzálogilag biztosított kölcsönök ingatlankra	—	—	8558247	62	8558247	62	9	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	1716515	78	12824	06	1833749	84
6	Kölcsönök értékpapírokra	1692124	22	—	—	1692124	22	10	Egyenleg az intézet főkönyve alapján	38999	31	5449	73	44448	64
7	Állami- és más értékpapírok	8959961	30	90652791	20	99612752	50	11	Egyenleg az A mérleg folyó számláján	206621	56	—	—	206621	56
8	Folyó kamatok	284598	47	597674	68	882273	15	12	Hitelezők különböző című az	483804	63	49429	48	533233	51
9	Váltók a társaságban	711252	—	—	—	711252	—	13	Betétek kezesség és biztosíték gyanánt	5123779	79	439026	28	5562845	07
10	Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál	4144774	25	178761	24	4323535	49	14	Ó Felsője jubileuma alkalmából leélt alapítvány	20000	—	—	—	20000	—
11	Készpénz-készlet az intézet igazgatóságánál és főkönyveinél	1159630	80	89905	66	1248535	46	15	Gidoni alapítvány	11495	56	—	—	11495	56
12	Maradvány a viszontbiztosítók számlájából	730289	44	19559	91	749848	35	16	Girard alapítvány	9955	—	—	—	9955	—
13	Maradvány az intézet főkönyve számlájából	2754021	64	501535	21	3255556	85	17	Goldschmiedt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából	—	—	2086221	56	2086221	56	18	Besso József alapítvány	13000	—	—	—	13000	—
15	Adósság különböző címek alatt	877793	95	92251	73	970044	68	19	Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—
16	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	5128729	79	4390368	22	9519097	01	20	—	—	—	—	—	—	—
	b) Ó Felsője jubileuma alkalmából leélt alapítvány	100000	—	—	—	100000	—	21	a) Nyer. áthozat a múlt évről (A mér.) kor. 7.462.98	1172204	76	2161261	38	1388326	14
	c) Letétek Goldschmiedt alapítvány	6000	—	—	—	6000	—		b) Nyereség az évi üzlethől kor. 1.104.741.78	—	—	—	—	—	—
	d) „ Besso József alapítvány	12000	—	—	—	12000	—								
	e) „ Calabi R. alapítvány	6000	—	—	—	6000	—								
17	Hutorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, czégtárak, papir- és nyomtatvány az összes raktárakban	—	—	—	—	—	—								
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—	—	—	—								
	Összesen	32675065	86	13843873	40	46518938	26		Összesen	32675065	86	13843873	40	46518938	26

Az 1898. decz. 31-én a jövő évekre érvényben maradó díjkezelvények értéke kor. 71.176.694.21

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Costi János J. H., Dr. Levi J., Gróf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Segrő V., Vivante Fortunat
A vezértitkár:
Richetti Ödön.

Az intézet hivatalos helyiségei: Budapest, Dorottya-utca 10. szám alatt, az intézet saját házában

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főgynökségnél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali, jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részv.-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset ellen biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

A pécsi főgynökség: ULLMANN M. KÁROLY.